

MURAT YETKİN

Politika / 24/12/2011

1915 olaylarının 100'üncü yılı, yani 2015 yaklaştıkça, bu iş Fransa ve ABD ile de sınırlı kalmayacak gibi görünüyor.

Başbakan Tayyip Erdoğan önceki gün Fransız parlamentosunun 1915 olaylarının 'Ermeni soykırımı' olmadığını söylemeyi suç sayan tasarını oylayıp senatoya göndermesine sert tepki göstermiş, siyasi ve askeri alanlardaki ilişkileri durdurma kararı almıştı.

Tepkiler dün de sürdü. CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu ve MHP lideri Devlet Bahçeli'nin de katılımıyla tepkiler yalnızca hükümeti temsil eder olmaktan çıktı, milli bir karaktere büründü.

Önlemler arasında Fransa'nın Afganistan'daki birliklerine malzeme ikmal yapmak için yolunu kısaltan Türk hava sahası ve deniz sahası kullanımına yönelik kısıtlamalar da var. İşbirliğinin son bulmasının son aylarda Türk ve Fransız güvenlik birimlerinin Suriye'deki Beşşar Esad yönetimine muhalif hareketlere destek olma alanındaki ortak çabasını ne kadar etkileyeceğini kestirmek de şu anda zor.

Erdoğan (Fransa'nın ne kadar canını acıtacağından şu anda emin olunamayan) bu önlemlerin yalnızca ilk adım olduğunu, senatonun taslağı onaylayıp yasa haline getirmesi durumunda yenilerinin sırada olduğunu da söyledi. Sonraki adımların ne olabileceği konusunda fazla ipucu yok. Ancak Erdoğan, ilk günlerde çokça konuşulan Fransız ürünlerinin boykotu konusuna girmekten özellikle kaçındı.

Bunda iki temel etken rol oynadı. Birincisi, Fransız hükümetinden gelen Gümrük Birliği ve Dünya Ticaret Örgütü anlaşmaları hükümleri hatırlatmasıydı. Daha önemlisi, kolları sıvayıp soluğu Paris'te alan TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ve TÜSİAD Başkanı Ümit Boyner tarafından yansıtılan nabızdı. Buna göre; 1- Böyle bir boykotun Türk ekonomisi, ihracat ve istihdamına etkileri dikkate alınmalıydı ve 2- Ekonomik boykotların sonuç vermesi, özellikle de kısa vadede sonuç vermesi genelde zor oluyordu.

Bu konuda ise zaman önemliydi. Çünkü Fransız kanunlarına göre başkanlık seçiminden iki ay önce yasama faaliyeti duruyor. Başkanlık seçiminin ilk turu 22 Nisan 2012'de; dolayısıyla bu teklifin kanunlaşması için 22 Şubat tarihine dek senato tarafından onaylanması gerekiyor.

Bu tarih de önemli. Çünkü ilk tur seçimden iki gün sonrası, yani 24 Nisan, 1915'te Birinci Dünya Savaşı içinde çökmeye başlamış Osmanlı İmparatorluğu'nun İttihat ve Terakkici İçişleri Bakanı Talat Paşa'nın, Rus işgal ordusuyla işbirliği yapmakla suçladığı Ermeni nüfusun zorla yerinden edilmesi, yani tehcir emrini verdiği meşum 24 Nisan telgrafını çektiği tarih. Bu tarih 'Ermeni soykırımı' iddia edenler tarafından bir dönüm noktası sayılıyor.

Dolayısıyla senato teklifi kanunlaştırırsa, hem Halk Hareketi İçin Birlik (UMP) partisi adına Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy hem de Sosyalist Parti (PS) adına François Hollande, çoğunun ailesi savaş dönemi Anadolu'dan göçmüş olan Ermeni seçmenin oylarını, hem 22 Nisan hem de ikinci turun yapılacağı 6 Mayıs'ta kendisine çekmeye uğraşacak.

Benzeri bir durum 2006'da da yaşanmış, senato benzeri bir kanun teklifini, Fransa'yı Fransa yapan temel

ilkelerden olan ifade özgürlüğüne aykırı bularak oylamayı reddetmiş, gündemden düşürmüştü.

Sarkozy ve Hollande arasındaki rekabete karşın yine aynı olabilir. Bu durum bütün sahneyi yine Fransız siyasetçilerin Türkiye'ye vurarak Ermeni seçmenin oylarını kaptığı bir oyuna çevirebilir. Ama bu Ankara'da kimseye rahat nefes aldırtmaz, aldırtmamalı da...

Sırada, Amerikan Senatosu'nun Türkiye'ye vurmak suretiyle Ermeni oylarını kapmaya çalıştığı yıllık tiyatronun sahnelenmesi var. Ocak 2012'den itibaren nisan başına dek bu oyunla tansiyonlar yükselecek.

Dahası, 1915 olaylarının 100'üncü yılı, yani 2015 yaklaştıkça, bu iş Fransa ve ABD ile de sınırlı kalmayacak gibi görünüyor.

Ankara, Fransız parlamentosu kararının ifade özgürlüğünü ayaklar altına aldığını söyleyerek tepki göstermekte haklıdır, ama bu tepki, Türkiye'nin başındaki Ermeni konusunu imaj düzeltme çabalarıyla ortadan kaldırmaya yaramıyor ne yazık ki.

Ermeni meselesi, Türkiye'nin daha da ilerleyebilmek için geride bırakması gereken önemli konulardan birisi; bunun için gereken siyasi adımlar ne kadar gecikmeden atılsa, o kadar iyi olacak.